

УДК: 303.832.32

Колісниченко Наталя Миколаївна,
кандидат наук з державного управління,
доцент, завідувач кафедри української
та іноземних мов, Одеський регіональний
інститут державного управління Націо-
нальної академії державного управління
при Президентові України, 65009, м. Оде-
са, вул. Генуезька, 22, к. 300, e-mail: ird@
ukr.net , тел.: (066) 254 91 12

ORCID: 0000-0003-1083-7990

Колісниченко Наталья Николаевна,
кандидат наук по государственному
управлению, доцент, заведующий кафе-
дрой украинского и иностранных языков,
Одесский региональный институт госу-
дарственного управления Национальной
академии государственного управления
при Президенте Украины, 65009, г. Оде-
са, ул. Генуэзская, 22, к. 300, e-mail: ird@
ukr.net, тел.: (066) 254 91 12

ORCID: 0000-0003-1083-7990

Kolisnichenko Natalya Nikolayevna,
PhD in Public Administration, Associate Pro-
fessor, Head of Department of Ukrainian
and Foreign Languages, Odessa Regional
Institute of Public Administration of the Na-
tional Academy of Public Administration un-
der the President of Ukraine, 65009, Odessa,
Str. Genuezka, 22, office 300, e-mail: ird@
ukr.net, tel.: (066) 254 91 12

ORCID: 0000-0003-1083-7990

Яцун Євгенія Матвіївна,
старший викладач кафедри української
та іноземних мов, Одеський регіональний
інститут державного управління Націо-
нальної академії державного управління
при Президентові України, 65009, м. Оде-

са, вул. Генуезька, 22, к. 300, e-mail: Harrygoluck.j@gmail.com, тел.: (097) 649 08 80

ORCID: 0000-0002-8259-4425

Яцун Евгения Матвеевна,
старший преподаватель кафедры украинского и иностранных языков, Одесский регио-
нальный институт государственного управления Национальной академии государст-
венного управления при Президенте Украины, 65009, г. Одесса, ул. Генуэзская, 22, к. 300,
e-mail: Harrygoluck.j@gmail.com, тел.: (097) 649 08 80

ORCID: 0000-0002-8259-4425

Yatsun Yevgeniya Matveyevna,

Senior Lecturer of Department of Ukrainian and Foreign Languages, Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, 65009, Odessa, Str. Genuezka, 22, office 300, e-mail: Happygoluck.j@gmail.com, tel.: (097) 649 08 80

ORCID: 0000-0002-8259-4425

DOI <https://doi.org/10.31618/cadnd.v1i12.88>

ЧОТИРИ ОСНОВНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ХРОНОЛОГІЧНОМУ ПОРЯДКУ ЇХ РОЗВИТКУ: ЗАСТОСУВАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ З ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Анотація. Стаття присвячена порівняльному аналізу основних методик викладання англійської мови у хронологічному порядку їх розвитку. Вивчаються такі методи викладання: граматико-перекладний, прямий, аудіо-лінгвальний, комунікативний. Досліджуються специфічні риси кожного методу, їхні позитивні і негативні характеристики. Розглядаються особливості їхнього застосування в системі підготовки з публічного управління.

Визначено, що підготовка в галузі державного управління відповідає діяльності тих, хто навчається, а саме — публічному управлінню як з точки зору тематики, так і мовного змісту та діяльності з вивчення мови. Загалом викладання/вивчення іноземної мови не є основним, тому викладачі та студенти/слухачі повинні виділяти лише певні аспекти іноземної мови. Таким чином, загальне навчання мови повинно поєднуватися з професійним навчанням. У групах з достатнім рівнем володіння мовою ефективно відразу починати спеціальне професійно-орієнтоване навчання. І, навпаки, у групах з низьким та середнім рівнем володіння англійською мовою необхідно зосередити увагу насамперед на загальній мовній підготовці, а потім на професійно-спрямованій. Граматичний матеріал завжди повинен бути розроблений і відпрацьований в усній мові.

Відзначено, що важливу роль у вивченні іноземних мов відіграє асиміляція професійного словника. Асиміляція лексичних одиниць здійснюється з метою розвитку навичок усного спілкування та спрямована на реалізацію комунікативних навичок та адекватної відповіді у типових ситуаціях професійного спілкування — як словесного (для складання повідомлень з професійної тематики), так і письмового (вміння писати резюме, будь-які документи тощо). Адже володіння робочою або офіційною мовою спільноти надає на практиці широкі можливості отримати міжнародний досвід державного управління, пройти стажування, працювати в міжнародних проектах тощо. В умовах широких міжнародних зв'язків з іншими країнами важливо спілку-

ватися з іноземними спеціалістами, розвивати професійно-ділові й особисті контакти із зарубіжними партнерами, колегами, читати різні видання мовою оригіналу.

Ключові слова: граматико-перекладний метод, прямий метод, аудіо-лінгвальний метод, комунікативний метод.

ЧЕТЫРЕ ОСНОВНЫЕ МЕТОДИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА В ХРОНОЛОГИЧЕСКОМ ПОРЯДКЕ ИХ РАЗВИТИЯ: ПРИМЕНЕНИЕ В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ ПО ПУБЛИЧНОМУ УПРАВЛЕНИЮ

Аннотация. Статья посвящена сравнительному анализу основных методик преподавания английского языка в хронологическом порядке их развития. Изучаются такие методы преподавания: граматико-переводной, прямой, аудиолингвальный, коммуникативный. Исследуются специфические черты каждого метода, их положительные и отрицательные характеристики. Рассматриваются особенности их применения в системе подготовки по публичному управлению.

Определено, что подготовка в области государственного управления соответствует деятельности учащихся, а именно — публичному управлению как с точки зрения тематики, так и языкового содержания и деятельности по изучению языка. В целом преподавание/изучение иностранного языка не является основным, поэтому преподаватели и студенты/слушатели должны выделять только некоторые аспекты иностранного языка. Таким образом, общее обучение языку должно сочетаться с профессиональным обучением. В группах с достаточным уровнем владения языком эффективно сразу начинать специальное профессионально-ориентированное обучение. И, наоборот, в группах с низким и средним уровнем владения английским языком необходимо сосредоточить внимание прежде всего на общей языковой подготовке, а затем на профессионально-направленной. Грамматический материал всегда должен быть разработан и отработан в устной речи.

Отмечено, что важную роль в изучении иностранных языков играет ассимиляция профессионального словаря. Ассимиляция лексических единиц осуществляется с целью развития навыков устного общения и направлена на реализацию коммуникативных навыков и адекватного ответа в типичных ситуациях профессионального общения — как словесного (для составления сообщений с профессиональной тематики), так и письменного (умение писать резюме, любые документы и т. п.). Ведь владение рабочим или официальным языком сообщества оказывает на практике широкие возможности получить международный опыт государственного управления, пройти стажировку, работать в международных проектах и т. п. В условиях широких международных связей с другими странами важно общаться с иностранными специалистами, развивать профессионально-деловые и личные контакты с зарубежными партнерами, коллегами, читать различные издания на языке оригинала.

Ключевые слова: грамматико-переводной метод, прямой метод, аудио-лингвальный метод, коммуникативный метод.

FOUR BASIC METHODS OF TEACHING ENGLISH IN A CHRONOLOGICAL ORDER OF THEIR DEVELOPMENT: APPLICATION IN THE SYSTEM OF PUBLIC ADMINISTRATION TRAINING

Abstract. The article is devoted to the comparative analysis of the basic methods of teaching English in chronological order of their development. The following teaching methods are studied: grammar translation method, direct method, audio-linguistic method, communicative teaching method. The specific features of each method, their positive and negative characteristics are revealed. The peculiarities of their application in the system of training in public administration are considered.

It is determined that training in the field of public administration corresponds to the activities of those who study, namely, public administration, both in terms of subject matter and linguistic content and language learning activities. In general, teaching/learning a foreign language is not essential, so teachers and students/students should only focus on certain aspects of a foreign language. Thus, general language learning should be combined with professional training. In groups with a sufficient level of language proficiency, it is immediately possible to begin a special vocational-oriented training. And, conversely, in groups with low and average English proficiency it is necessary to focus first of all on general language training, and then on professionally oriented. Grammatical material should always be developed and used in oral language.

It is noted that an important role in the study of foreign languages is given to the assimilation of professional vocabulary. Assimilation of lexical units is carried out in order to develop the skills of oral communication and is aimed at the implementation of communication skills and an adequate response in typical situations of professional communication, both verbal (for compilation of messages on professional subjects) and written (ability to write resume, any documents, etc.). After all, the possession of the working or official languages of the community provides in practice wide opportunities for obtaining international experience in public administration, undergo internships, work in international projects, etc. In the context of broad international relations with other countries, it is important to communicate with foreign specialists, to develop professional-business and personal contacts with foreign partners, colleagues, to read different editions in the original language.

Keywords: grammar-translation method, direct method, audio-lingual method, communicative teaching method.

Постановка проблеми. Сучасні методики підготовки з іноземної мови спрямовані, найперше, на роз-

виток комунікативних навичок тих, хто навчається. Незалежно від кількості методик та їхніх схожих рис,

кожна з методик має свої специфічні характеристики. Саме завдяки їм ці методики і відрізняються одна від одної і стають окремим, самостійним явищем в методології викладання. Найпоширенішими у різні часи були граматико-перекладний, прямий, аудіо-лінгвальний, комунікативний методи. На сьогодні не існує універсального методу викладання, оскільки ефективність того чи іншого із них залежить від багатьох факторів. На сучасному етапі відбувається інтеграція методів. Можна сказати, що почалося утворення комплексного методу, який вбирає в себе кращі елементи різних методів. Особливого значення набуває визначення того чи іншого методу у процесі професійного навчання з публічного управління, оскільки система підготовки публічних службовців, з огляду на євроінтеграційний курс України та державні завдання, повинна активно сприяти процесу мінімізації відокремленості українських державних службовців від ЄС мовним бар'єром. Адже володіння робочою або офіційною мовами спільноти надає на практиці широкі можливості отримати міжнародний досвід державного управління, пройти стажування, працювати в міжнародних проектах тощо. В умовах широких міжнародних зв'язків з іншими країнами важливо спілкуватися з іноземними спеціалістами, розвивати професійно-ділові й особисті контакти із зарубіжними партнерами, колегами, читати різні видання мовою оригіналу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Різні аспекти грамати-ко-перекладного методу були дослі-

джені Д. Нунаном [1], Дж. Річардсом, Т. Роджерсом [2–4] та ін.; специфічні характеристики прямого методу стали метою дослідження С. Краузе [5], В. Литлвуда [6], Дж. Річардса [7] та ін.; К. Фріс [8], Дж. Річардс, Т. Роджерс [9] та інші вивчали застосування аудіолінгвального методу викладання/навчання іноземних мов; комунікативний метод викладання мови досліджувався у працях С. Бакса [10], К. Брандла [11], С. Брумфіта [12], П. Хейпа [13] та ін. Серед українських вчених методи викладання іноземної мови вивчали С. Гапонова [14], О. Казачинер [15], Л. Кравчук [16], В. Леган [17], С. Сошенко і Коломієць [18] та ін.

Формулювання цілей (мети) статті. Мета статті — розглянути чотири основні методи викладання іноземної мови в їх розвитку, висвітлити їхні особливості в контексті підготовки з публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Протягом усієї історії вивчення мов були випробувані різні методи навчання та методології, деякі з них набули більшої популярності та стали ефективнішими, ніж інші. Звичайно, існує безліч методів, але жоден із них не є найкращим у всіх контекстах, і жоден із них, по суті, не перевершує інші. Крім того, неможливо для всіх тих, хто навчається, застосовувати один і той самий метод, адже усі вони мають різні цілі, умови та вимоги щодо викладання. Необхідно застосувати найбільш підходящий метод для реалізації конкретних завдань навчання. Кожен метод викладання виходить з певного розуміння мови та навчального процесу, часто з використанням спеціальних методів та

матеріалів, які застосовуються в заданій послідовності.

У науковій літературі методи вивчення іноземної мови поділяються залежно від: аспекту мови, що переважає у навчанні (граматичний або лексичний); ролі, яку відіграє рідна мова та переклад у викладанні іноземних мов (перекладені та неперекладені або прямі); мети (усний метод і метод читання); техніки роботи з мовою (аудіовізуальний та візуальний); принципу організації (традиційний та метод програмного навчання) тощо.

Кожен метод має свої пріоритети і, досліджуючи підготовку з публічного управління, ми розглянемо:

1) граматики-перекладний метод — класичний метод вивчення англійської мови;

2) прямий метод — з'ясування важливості говоріння;

3) аудіолінгвалізм — один з перших сучасних методів;

4) комунікативний метод викладання як сучасний стандартний метод.

Граматики-перекладний метод є класичною методикою вивчення англійської мови. В основі цього методу лежить вивчення граматики. Головний засіб викладання мови — дослівний переклад. Граматики-перекладний метод є одним із найбільш традиційних методів з кінця XIX та початку XX ст. Спочатку він використовувався для навчання “мертвих мов”, таких як латинська та грецька. Основною характеристикою цього методу є вивчення граматичних правил та їх застосування при перекладі тексту з рідної мови на іноземну. Протягом всієї своєї історії метод

граматичного перекладу неодноразово піддавався критиці прихильниками більш “прямих” методів, в яких стверджувалося, що мови мають вивчатися шляхом говоріння та слухання, а не простого їх заучування. Деякі критики намагалися стверджувати, що граматики-перекладний метод спрямований на те, щоб “знати все про речі, а не про саму річ”. Тим не менше, граматики-перекладний метод продовжував залишатися одним з основних методів, що використовувалися в американській системі викладання, хоча частково був замінений так званим “методом читання”, який замінив класичні тексти граматики-перекладу текстами, написаними спеціально для студентів, які вивчають іноземну мову, на основі вивчення часто уживаних слів, і заохочує тих, хто навчається, уникати усвідомленого перекладу того, що вони читають. Оскільки цей метод не підходив для навчання усній іноземній мові, він використовувався як метод навчання читанню та перекладу класичних текстів [19].

Відповідно до цього методу знання мови — це знання певної кількості слів і знання граматики. Той, хто навчається, послідовно вивчає різні граматичні схеми і поповнює свій словниковий запас. Текстовий навчальний матеріал — це так званий штучний текст, в якому невелике значення того, що говориться, а важливо, як говориться.

Цей метод навчання іноземних мов є дещо застарілим, він вважається досить нудним, важким, і результат досягається занадто довго (багато нудних і складних граматичних правил, купа слів, які потрібно засвоїти,

нецікаві тексти, які потрібно читати і перекладати, а іноді переказувати). Крім того, головним недоліком традиційного методу є те, що він створює ідеальні умови для виникнення мовного бар'єра, оскільки людина не говорить, а просто поєднує слова з граматичними правилами. Навчальні сесії проводяться за схемою: читай – перекладай, читай – перекладай. Очевидно, що ця техніка значно зменшує мотивацію та інтерес до навчання.

Проте, незважаючи на всі недоліки, традиційний метод має свої плюси: він дає можливість тим, хто навчається, досягати високого рівня знання граматики, крім того, цей метод добре підходить для людей з високорозвиненим логічним мисленням, які здатні сприймати мову як набір граматичних формул [20].

На сьогодні традиційний метод, хоча і сильно змінився, не здав своїх позицій і продовжує успішно існувати у формі сучасного лексико-граматичного методу, за допомогою якого працюють відомі мовні школи. Сучасний лексико-граматичний метод спрямований на викладання мови як системи, що складається з 4 основних компонентів – говоріння (усна мова), слухання (аудіювання), читання і письмо. Найбільша увага приділяється аналізу текстів, написанню творів, висловлюванням та диктантам. Крім того, ті, хто навчається, повинні вивчати структуру та логіку іноземної мови, бути в змозі проводити паралелі з рідною мовою, розуміти, у чому між ними схожість і відмінності. Це неможливо без серйозного вивчення граматики і без практики двостороннього перекладу.

Прямий метод. Прямий метод (ПМ) викладання був розроблений наприкінці 1800-х років як виклик граматико-перекладному методу. На відміну від граматико-перекладного методу, прямий метод використовує об'єкти та дії для вживання слів іноземною мовою [21, с. 93]. Він називається “прямим”, оскільки означає, що об'єкти і дії повинні безпосередньо передаватися іноземною мовою. Відповідно до нового міжнародного словника Вебстера [22] прямий метод є методом викладання іноземної мови, особливо сучасної, шляхом спілкування, обговорення та читання іноземною мовою, без використання мови як такої (для роз'яснення), без перекладу та без вивчення формальної граматики. Отже, основна увага приділяється гарній вимові, спонтанному використанню мови, без перекладу та невеликому аналізу граматики.

Прихильники прямого методу стверджують, що “іноземну мову можна вивчити, якщо її значення буде передано без перекладу або використання рідної мови того, хто навчається, безпосередньо через демонстрацію та дію” [23].

Прямий метод викладання також називається: природний метод, метод реформи, антиграматичний метод, фонетичний метод, метод Берліца.

Як природний підхід, прямий метод (як стверджує професор С. Крашен) вказує на подібність між вивченням рідної (першої) та іноземної (другої) мов. Не існує виправлення помилок. Навчання відбувається під впливом мови, яка є зрозумілою або “робиться” зрозумілою для тих, хто навчається.

Як метод реформ, прямий метод належить до реформ у вивченні мови. Реформи, пов'язані з викладанням мов наприкінці XIX ст., були спрямовані на вдосконалення викладання мов. Головним бажанням було не відкидати того, що було зроблено раніше. Швидше за все, метою була подальша допомога у вдосконаленні викладання мов. Метод реформ включав ідеї реформування системи старої школи. Викладання англійської мови як другої мови стало основним поштовхом [234, с.173].

Як антиграматичний метод, прямий метод розроблявся, за визначенням К. В. Рао, "як реакція проти граматико-перекладного методу" [25, с. 106]. Основні постулати цього методу суперечили граматико-перекладному методу. Відтак прямий метод розглядається як реакція проти граматико-перекладного методу з чітким відхиленням від граматики [26, с. 127–128].

Як фонетичний метод, прямий метод обстоює такі поняття та практики: розмовна форма мови є основною, тому саме вона насамперед має вивчатися і застосовуватися; до викладання мови треба застосовувати правила фонетики; ті, хто навчає, повинні мати міцну підготовку з фонетики; ті, хто навчається, мають володіти фонетичною підготовкою, щоб розвивати хороші мовні звички.

Метод Берліца (як приємний розмовний стиль викладання) був розроблений вчителем мови Максиміліаном Берліцем у 1878 році [27]. За допомогою цього методу всі розмови і обговорення під час занять відбуваються іноземною мовою. Лекції використовують розмовний підхід,

заснований на слуханні та говорінні. Актуалізується практичний словник та грамика в контексті реальних ситуацій. Дослідження доповнюється відповідними вправами з читання та письма. Існують різні рівні вивчення прямого методу Берліца, що включає в себе певне початкове оцінювання, щоб визначити рівень підготовки тих, хто навчається [28]:

1. Функціональний рівень: обмежує спілкування простими фразами як усно, так і шляхом слухання.

2. Середній рівень: спілкування англійською мовою та розуміння знайомих тем обговорення.

3. Просунутий середній рівень: компетентне спілкування англійською мовою з професійної та особистої тематики.

4. Високий рівень: добре володіння англійською мовою.

5. Вільне володіння: природне (на рівні носія) володіння англійською мовою або на професійному рівні.

Взагалі викладання, яке ґрунтується на методі прямої методики, означає [29, с. 212]:

- викладання спочатку розмовної мови;
- безпосередня прив'язка нових слів до їх аналогів у зовнішньому світі;
- практикування;
- наполеглива праця, щоб отримати та зберегти інтерес того, хто навчається.

Оскільки за допомогою цього методу ті, хто навчається, безпосередньо вивчають другу мову (L2) без використання їхньої рідної мови, прямий метод є поступовим та обмеженим процесом, який вважає правильний переклад найбільш важливим.

Цей метод виступає за набуття навичок усної мови за рахунок традиційної мети викладання мов. Мета того, хто навчає, полягає в тому, щоб навчити здобувачів освіти спілкуватися і думати іноземною мовою (викладач намагається досягти того, щоб студенти “асоціювали значення іноземною мовою”). Відомі вже слова можна застосовувати для вивчення нових слів, використовуючи міміку, малюнки та дії; значення слів демонструвати через реальність. Викладач керує навчальною діяльністю; відносини “той, хто навчає – той, хто навчається” більше схожі на партнерство. Викладач реагує на помилки, намагаючись залучити аудиторію до самовиправлення, коли це можливо. У прямому методі той, хто навчає, повинен контролювати аудиторію, але це не означає, що він або вона повинні панувати над аудиторією і вести себе дуже строго [30, с. 30].

Студентам дається нове слово, і ніколи не дається еквівалент з рідної мови. Вони багато говорять іноземною мовою та спілкуються з тематики реальних ситуацій. У прямому підході вивчення граматики відбувається на основі індуктивно-чіткого граматичного правила, яке можна не надавати, тому що слово превалює над граматикою. Крім того, пріоритет надається усному спілкуванню; читання та письмо засновані на темах з усної практики.

Таким чином, характеристиками прямого методу є:

- заняття проходять винятково іноземною мовою;
- акцент на повсякденній лексиці;
- для вивчення лексики використовуються наочні засоби;

- особлива увага приділяється точності вимови і граматики;

- розроблено системний підхід до розуміння та усного вираження.

Техніками прямого методу є:

- читання вголос (ті, хто навчаються, почергово читають діалоги, абзаци, п'єси тощо; наприкінці цього виду діяльності викладач використовує жести, малюнки тощо, щоб надати значення);

- практика запитань та відповідей (повними реченнями);

- розмовна практика (запитання до тих, хто навчається про них самих, щоб вони використовували нову граматичну структуру або лексику);

- диктанти (спочатку викладач читає абзац у нормальному темпі, потім він/вона читає абзац, сповільнюючись, щоб аудиторія могла зробити нотатки, нарешті, викладач читає знову, щоб аудиторія могла перевірити свої записи).

Серед переваг цього методу варто зазначити такі: з його використанням вивчення англійської мови є цікавим та жвавим, встановлюється прямий зв'язок між словом і його значенням; психологічно цей метод означає рух від конкретного до абстрактного; цей метод корисно використовувати від початкового до старшого класу; за допомогою цього методу належним чином розвивається вільне мовлення, хороша вимова та сила вираження.

Його недоліки полягають у такому: існує безліч абстрактних слів, які не можуть англійською мовою тлумачитися однозначно і прямо, намагання зробити це є марною тратою часу; цей метод ґрунтується на принципі, що аудіонавчання є ефек-

тивнішим, ніж візуальне (хоча є діти з більш візуальним, ніж аудіорозумінням); метод ігнорує систематичну письмову роботу та читання та не приділяє належної уваги читанню та письму [31].

Чи ефективно використовувати прямий метод у підготовці державних службовців та майбутніх менеджерів? По-перше, щодо змісту матеріалу варто пам'ятати про абстрактні слова. По-друге, щодо рівня володіння мовою тих, хто навчається, варто пам'ятати, що цей метод може не мати успіху в групах з вищим рівнем підготовки, де краще застосовувати метод перекладу. По-третє, щодо кількості наповнюваності груп, варто пам'ятати, що у більших класах цей метод не ефективно застосовувати, і навчання за цим методом не відповідає потребам окремих студентів у великих класах. Прямий метод вимагає взаємодії зі студентами, а через велику кількість студентів у групі зробити це нелегко (а їх у групі зазвичай багато). Знову ж таки важко оцінити кожного, коли тим, хто навчається, дається завдання (і вони змушені у цьому випадку відповідати колективно). По-четверте, згідно з Дж. Річардом та Т. Роджерсом, "прямий метод" вимагає більш підготовлених викладачів, навчального обладнання та він складний у тестуванні [32, с. 12]. Під час реалізації цього підходу необхідно переконатися, що матеріал дає можливість тим, хто навчається, розвиватися за власними темпами навчання та за різними стилями. Крім того, цей матеріал надає можливості для самостійного вивчення та використання, а також для самооцінки та прогресу. Прямий ме-

тод повинен бути максимально конкретним у своєму дизайні. Матеріал повинен бути сугестивним та оцінним з урахуванням його складності. Крім того, він повинен бути ретельно структурованим таким чином, щоб забезпечити одноманітність у різних групах, а також має підтримувати те, що було вивчено та закласти основи для подальшого навчання.

Прямий метод продовжує викликати інтерес та ентузіазм сьогодні, але це не проста методологія для використання у групі. Він вимагає невеликі за наповнюваністю групи та високої мотивації тих, хто навчається, а в штучному середовищі навчальної аудиторії складно генерувати природні ситуації розуміння, гарантувати достатню практику для кожного.

Аудіолінгвальний підхід до вивчення мови має багато спільного з прямим методом. Обидва розглядалися як реакція на недоліки граматично-перекладного методу, як відмова від використання рідної мови, обидва наголошують на тому, що компетенції говоріння та слухання передують компетенціям читання та письма. Але є і деякі відмінності. Прямий спосіб підкреслює вивчення слів, а аудіолінгвальний підхід зосереджено на граматичних вправах.

Метою аудіолінгвального методу є точна вимова та граматики, здатність швидко й точно реагувати в мовних ситуаціях та достатнє знання слів для використання в граматичних моделях.

Аудіо-лінгвальний метод є оновленою модифікацією прямого методу. Деякими характеристиками цього методу є:

- вправи використовуються для вивчення структурних моделей;
- встановлені фрази запам'ятовуються з акцентом на інтонацію;
- граматичні пояснення зводяться до мінімуму;
- слова вивчаються у контексті;
- зосередження на вимові;
- правильні відповіді негайно позитивно зміцнюються [33].

Ті, хто навчаються, опановують мову, освоюючи мовні структури — вокальні стандарти, тобто спеціально розроблені діалоги, які читаються, завчаються напам'ять, в парній роботі, а потім їх окремі структури відпрацьовуються шляхом інтенсивного навчання. Використовуються такі вправи, як часте повторення, заміщення слів, перетворення структур на певну діаграму [34].

Серед останніх технологій аудіолінгвального методу можна назвати:

1. Зосередьтесь на практичній вимові. Аудіолінгвальний підхід, заснований на мовній структурі, природним чином розглядає звуки мови як важливі будівельні блоки для побудови висловлювань, тобто змістовних рядків звуків. Усі мови означають промовляння. Індивідуальні звуки можна ізолювати. Незалежно від того, скільки звуків у мові, потрібно мати базові уявлення про те, які це звуки, як вони промовляються і поєднуються разом для створення висловлювань. Щоб усвідомити це і застосовувати у навчанні, важливо:

- визначити звукову систему. Викладач допомагає студентам;
- промовляти, а потім виокремлювати найбільш необхідні звуки;
- уникати використання складних графічних уявлень цих звуків;

- скористатися легко відомими символами, які студенти використовують у рідній мові;
- утримуватися у використанні подібних звуків;
- уникати непривабливості індивідуальних звуків при практикуванні речень;
- використовувати скоромовки для побудови артикуляції та посилення вимови (використання відомих скоромовок).

2. Структурні вправи. У аудіолінгвальному методі це виявилось у вправах з побудови речень. Структурні вправи корисні з багатьох причин: вони посилюють голосовий апарат для майбутньої побудови речення; створюють звички у структурних маніпуляціях; формують автоматичні реакції у щоденних розмовах. Найбільш базовий тип структури речення включає в себе заміну конкретного слова іншим, що логічно має знаходитися в тому самому місці у реченні. У найпростішому виді замін, студент просто замінює одне слово словами, які надає викладач. Жодна інша модифікація не відбудеться в межах речення [35]. У навчанні з публічного управління, наприклад:

викладач: місцеві адміністрації реалізують свої управлінські функції у сфері економіки. Освіта;

слухачі: місцеві адміністрації реалізують свої управлінські функції у сфері освіти. Культура;

викладач: місцеві адміністрації реалізують свої управлінські функції у сфері культури. Туризм;

студенти: місцеві адміністрації реалізують свої управлінські функції у сфері туризму тощо.

Практика трансформації передбачає дещо складнішу заміну, в якій зміна одного слова вимагає змін в інших словах. Потрібним є узгодження “підмет–дієслово”. Повторення викладачем речення, що надається студентами, виконує кілька цілей: за допомогою цього повторення викладач може правильно наголосити будь-який звук або артикуляцію, які для студентів є проблематичними; повторення посилює аудіоаспект мови, дозволяючи студентам негайно розпізнавати речення, яке вони щойно вимовили [36].

Вправи можуть стати регулярною діяльністю як щодо вокального “розігрівання”, так і індуктивного введення у певні структури або словниковий запас за тематикою заняття. З іншого боку, година вправ на початку заняття може використовуватися один або два рази протягом семестру, але, мабуть, не повинно бути основною структурою навчального заняття.

3. Діалогова практика (діалог як обмін інформацією між двома та більше людьми). Структурні лінгвісти виявили, що багато розмовних обмінів йдуть за основними структурами, які можна вивчати та яким можна навчитися. Щоденні діалоги — це, мабуть, найбільш відомі приклади оригінального аудіо-лінгвального методу. Більшість сучасних мовних текстів включають діалоговий матеріал та вправи, які часто є основним текстом презентації в розділі, особливо у текстах, спрямованих на використання мови, а не на вивчення мови для перевірки [37].

Діалоги можна поділити на різні категорії:

- стандартні повсякденні діалоги (такий тип усного обміну, який ми, звичайно, повторюємо у повсякденному житті, що включає основні привітання та прощальні побажання, діалоги щодо покупок та інформаційні запити, тощо);

- імпровізаційні діалоги (ті, які можуть почати стандарт розмови, але які будуть непередбачуваними через особисту взаємодію людей, які спілкуються — дебати, дискусії, аргументи та обмін думками). Щоденний діалог може легко виникнути з практики структури попередніх речень. Викладач може представити цей діалог у будь-якій кількості моделей: від друкованої роздатки до зображень, від ляльок, зроблених зі шкарпеток, до вправ з повторення, незалежно від того, що означає його стиль викладання [38]. Ці типи діалогів, які природно призводять до більш складної рольової гри, пропонують тему студентам і надають їм більше свободи у використанні мови. Презентація цих діалогів обов’язково буде дещо складнішою. Цей спосіб вимагає певних дій від викладача, а саме: мати картки персонажів, підготовлені заздалегідь; насамперед відпрацювати слова; скласти схему діалогу; працювати парами [39].

Переваги цього методу включають:

- спрямування на розвиток умінь слухати та розмовляти, що відрізняє його від граматико-перекладного методу;

- використання візуальних засобів довело свою ефективність у навчанні лексики;

- студенти практикують мову із самих перших занять;

- краща вимова та більше залучення у результаті виконання вправ;
- використання візуальних сигналів, які допомагають розвивати словниковий запас [40].

З іншого боку, є деякі недоліки:

- надмірна увага приділяється викладачеві, який обмежений лише поданням механічних аспектів мови;
- скорочення словникового запasu на користь структури.

Звичайно, матеріал, розроблений на основі аудіолінгвального методу, може бути досить корисним у будь-якій навчальній групі на будь-якому рівні.

Метод комунікативного викладання мови є природним підсумком реакції (протягом 70-х років) на попередні методи, що акцентувалися на викладанні граматичних структур та речень-шаблонів, і які мало чи взагалі не надавали значення тому, як практично використовується мова.

Комунікативний метод вивчення мови має різні ознаки, які відрізняють його від попередніх методів:

- розуміння відбувається через активну взаємодію студентів при спілкуванні іноземною мовою;

- викладання відбувається за допомогою автентичних англійських текстів;

- студенти не тільки вивчають другу мову, а й вчать стратегії розуміння;

- велике значення набуває особистий досвід та ситуації, які розглядаються як безцінний внесок у зміст занять;

- використання нової мови в неперевічених контекстах створює можливість для навчання поза навчальної аудиторії.

Сутність цього методу полягає в тому, що основні мовні навички (говоріння, слухання, читання та письмо) розвиваються одночасно в процесі реального спілкування. Основне завдання методу — навчити спілкуватися мовою. На відміну від граматико-перекладного методу, основні вправи спрямовані на спілкування (усне та письмове). Особливу популярність мають розмовні ігри, дискусії, сценарії, близькі до реальних ситуацій [41].

Серед переваг цього методу варто зазначити такі:

- розвиток розмовної мови: навчальна мета — навчити людину легко та відносно правильно говорити та висловлювати ідеї іноземною мовою. Граматика вивчається у процесі спілкування — немає необхідності “вчитися” за допомогою складних правил;

- відсутність мовного посередника: заняття, які побудовані відповідно до комунікативного методу, не вимагають від студента перекладу — важливо уміти застосовувати знання в реальній ситуації (придбання квитка, інтерв'ю, чат);

- подолання лінгвістичного бар'єра: завдяки комунікативним вправам студенти спілкуються з викладачем та один з одним;

- студенти застосовують іноземну мову незалежно та без перекладу, коли вони почуваються досить впевненими, щоб це зробити.

До недоліків методу належать:

- граматика: мало уваги приділяється правилам та структурі мови;

- переклад: комунікативний підхід не дозволяє достатнім чином розвинути навички письмової мови

(у тому числі письмовий переклад);

- викладання “від нуля”: у більшості випадків викладання проходить без посередника мови, що дуже важко для людей без знання словника та граматики (багато незрозумілих слів та структур, інших фонетичних звуків тощо);

- важлива роль викладача, які виконують різні ролі: викладач, організатор спілкування (аніматор), спікер, опонент у дискусіях та ін.

Ідея такого підходу полягає в тому, щоб допомогти тим, хто навчається, спілкуватися більш ефективно та правильно в реалістичних ситуаціях, в яких вони можуть опинитися. Цей тип навчання передбачає зосередження уваги на важливих функціях, таких як пропозиція, подяка, запрошення, скарга та запит тощо [42].

Підготовка в галузі державного управління відповідає діяльності тих, хто навчається, а саме — публічному управлінню, як з точки зору тематики, так і мовного змісту та діяльності з вивчення мови. Загалом, викладання/вивчення іноземної мови не є основним, тому викладачі та студенти/слухачі повинні виділяти лише певні аспекти іноземної мови. Таким чином, загальне навчання мови має поєднуватися з професійним навчанням. У групах з достатнім рівнем володіння мовою ефективно відразу починати спеціальне професійно-орієнтоване навчання. І, навпаки, у групах з низьким та середнім рівнем володіння англійською мовою необхідно зосередити увагу насамперед на загальній мовній підготовці, а потім на професійно-спрямованій. Граматичний матеріал завжди повинен

бути розроблений і відпрацьований в усній мові.

Важливу роль у вивченні іноземних мов надається асиміляції професійного словника. Асиміляція лексичних одиниць здійснюється з метою розвитку навичок усного спілкування та спрямована на реалізацію комунікативних навичок та адекватної відповіді у типових ситуаціях професійного спілкування, як словесного (для складання повідомлень з професійної тематики), так і письмового (вміння писати резюме, будь-які документи тощо).

Було б справедливим сказати, що, якщо існує якийсь “парасольковий” (комплексний) підхід до вивчення мов, який став прийнятною “нормою” у навчанні іноземної мови, то це має бути комунікативний підхід. Мета комунікативного підходу розширюється щодо створення комунікативної компетенції порівняно з попередніми методами, що сповідують одну й ту саму мету. Навчання студентів, як використовувати мову, вважається, принаймні, таким самим важливим, як вивчення самої мови [43]. Отже, серед аналізованих методів комунікативний метод є ключовим, оскільки комунікативна компетенція є дуже важливою для публічних управлінців. Викладання англійської мови для студентів/слухачів спеціальності публічного управління передбачає розвиток їх необхідної професійної компетентності. Досягнення цієї мети здійснюється за допомогою спеціальних методів навчання, спрямованих на освоєння та розроблення нового лексичного та граматичного матеріалу. Професійно орієнтовані “тематичні

дослідження” повинні бути невід’ємною частиною більшості занять для навчання словесної комунікації.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Наш світ, наше суспільство, наша свідомість в умовах сьогодення швидко змінюються. Зміни у всіх сферах ведуть до нововведень у системі освіти. Нині ті, хто навчають, повинні підготувати тих, хто навчається, до роботи в умовах змін, застосовувати нетрадиційні підходи до вирішення різних ситуацій, організовувати свою діяльність на творчій основі. Усі описані до цього часу методи символізують прогрес у вивченні ідеології іноземної мови в минулому столітті. Це були методи, які з’являлися і зникали, впливали або породжували нові методи — цикл, який можна було б описати лише як конкуренцію між методами або навіть примху у методологічній теорії, що лежить в основі вивчення іноземної мови. І, нарешті, до середини 80-х років ця сфера розвинулася та просунулася до концепції широкого “підходу” до вивчення мов, охопила різні методи, мотиви для вивчення англійської мови, типи викладачів та потреби окремих класних навчальних аудиторій і самих студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Nunan D.* (1991), *Language teaching methodology*, Hemel Hempstead: Prentice Hall International, UK.
2. *Richards J. C., Rodgers T. S.* (2014), *Approaches and methods in language teaching*, Cambridge Language Teaching Library, UK.
3. *Richards, J. and Rodgers T.* (1982), “Method: Approach, design and procedure”, *TESOL Quarterly*, № 16, p. 153–68.
4. *Richards J. and Rogers T.* (1986), *Approaches and methods in language teaching*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
5. *Krause C. A.* (1916), *The Direct Method in Modern Languages*, New York, USA.
6. *Littlewood W.* (1981), *Communicative Language Teaching*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
7. *Richards J.* (2006), *Communicative Language Teaching Today*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
8. *Fries C.* (1961), *Foundations for English Teaching*, Tokyo: Kenkyusha, Japan.
9. *Richards, J. and Rodgers T.* (1987), “The Audio-lingual Method”, *Approaches and Methods in language teaching*, Reino Unido: Cambridge University Press, p. 44–63.
10. *Bax S.* (2003), “The end of CLT: A context approach to language teaching”, *ELT Journal*, № 57 (3), p. 278–287.
11. *Brandl K.* (2008), *Communicative language teaching in action: Putting principles to work*, Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, USA.
12. *Brumfit C.* (1984), *Communicative methodology in language teaching: The roles of fluency and accuracy*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
13. *Hiep P.* (2007), “Communicative language teaching: Unity within diversity”, *ELT Journal*, № 61 (3), p. 193–201.
14. *Gaponova S.* (2010), “An overview of foreign methods of teaching foreign languages in the twentieth century”, *Inozemni movy*, № 1, p. 11–15.
15. *Kazachiner O.* (2014), *Author’s methods of teaching a foreign language*, Kharkiv: Osnova, Ukraine.
16. *Kravchuk L.* (2011), “Historical development of methods of education of fo-

- reign languages in the second half of the XXth century”, Visnyk LDU BZhD, № 5, p. 154–158.
17. *Legan V.* (2011), “To problem of methods of teaching foreign language“, Naukovyi visnyk Uzhgorodskogo nacionalnogo universitetu. vol. 23, p. 72–74.
  18. *Soshenko S., Kolomiyets B.* (2014) “Evolution of methods for teaching foreign language”, Pedagogichniy protsess: teoriya i praktyka, vol. 1, p. 22–27.
  19. *Kazachiner O.* (2014), Author’s methods of teaching a foreign language, Kharkiv: Osnova, Ukraine.
  20. *Kazachiner O.* (2014), Author’s methods of teaching a foreign language, Kharkiv: Osnova, Ukraine.
  21. *The Direct Method* (2011), available at: http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/13029/11/11_chapter%203.pdf
  22. *Webster’s New International Dictionary* (1934), 2nd edition, G. & C. Merriam Company, Publishers, USA.
  23. *Nath Baiju K.* (2011), Direct method and translation method in teaching of English, available at: http://www.academia.edu/10886801/direct_method_and_translation_method_in_teaching_of_english
  24. *Tamura E. T.* (2006), “Concepts on The Methodology of Teaching English”, The Economic Journal of Takasaki City University of Economics, vol. 48, № 3, p. 169–188.
  25. *Rao K. V.* (2004), Methods of Teaching English, Hyderabad: Neelkamal Publication, India.
  26. *Methods and approaches of English language teaching in India*, available at: http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/20567/10/10_chapter%203.pdf
  27. *Stieglitz G. J.* (1955), “The Berlitz Method”, Modern Language Journal, vol. 39, № 6 (October), p. 300–310.
  28. *Second Language Learning Methods – Direct Method* (2009), available at: <http://blog.innovativelanguage.com/2009/06/16/second-language-learning-methods-direct-method-berlitz/>
  29. *Howatt A., Widdowson H.* (2004), A History of English Language Teaching, OUP Oxford, UK.
  30. *Sumaiya P.* (2015), An experience of teaching English by using Direct Method and Grammar Translation Method, Department of English and Humanities, Brac University, Bangladesh.
  31. *Nath Baiju K.* (2011), Direct method and translation method in teaching of English, available at: http://www.academia.edu/10886801/direct_method_and_translation_method_in_teaching_of_english
  32. *Nath Baiju K.* (2011), Direct method and translation method in teaching of English, available at: http://www.academia.edu/10886801/direct_method_and_translation_method_in_teaching_of_english
  33. *Brown H. D.* (2000). Principles of language learning and teaching (4th ed.). New York: Longman
  34. *Rao K. V.* (2004), Methods of Teaching English, Hyderabad: Neelkamal Publication, India.
  35. *Harold B. Allen, Campbell R.* (1972), Teaching English as a Second Language, New York: McGowan-Hill, Inc., USA.
  36. *Harold B. Allen, Campbell R.* (1972), Teaching English as a Second Language, New York: McGowan-Hill, Inc., USA.
  37. *Rhalmi M.* (2017), The Audiolingual, available at: <http://www.myenglishpages.com/blog/the-audiolingual-approach/>
  38. *Passov E.* (1991), Kommunikativnyi metod obucheniya inoyazychnomu govoreniiyu [Communicative method of teaching speaking foreign language], Moscow, Russia.

39. *Richards J. and Rogers T.* (1986), *Approaches and methods in language teaching*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
40. *Arroway R.* (2016) "3 Fresh Ways to Use the Audio-lingual Method in Your Class", available at: <https://www.fluentu.com/blog/educator/audio-lingual-method/>
41. *Arroway R.* (2016) "3 Fresh Ways to Use the Audio-lingual Method in Your Class", available at: <https://www.fluentu.com/blog/educator/audio-lingual-method/>
42. *Passov E.* (1991), *Kommunikativnyi metod obucheniya inoyazychnomu govorenuyu* [Communicative method of teaching speaking foreign language], Moscow, Russia.
43. *Brown H. D.* (2000). *Principles of language learning and teaching* (4th ed.). New York: Longman.
8. *Fries C.* (1961), *Foundations for English Teaching*, Tokyo: Kenkyusha, Japan.
9. *Richards J. and Rodgers T.* (1987), "The Audio-lingual Method", *Approaches and Methods in language teaching*, Reino Unido: Cambridge University Press, p. 44–63.
10. *Bax S.* (2003), "The end of CLT: A context approach to language teaching", *ELT Journal*, № 57 (3), p. 278–287.
11. *Brandl K.* (2008), *Communicative language teaching in action: Putting principles to work*, Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, USA.
12. *Brumfit C.* (1984), *Communicative methodology in language teaching: The roles of fluency and accuracy*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
13. *Hiep P.* (2007), "Communicative language teaching: Unity within diversity", *ELT Journal*, № 61 (3), p. 193–201.
14. *Gaponova S.* (2010), "An overview of foreign methods of teaching foreign languages in the twentieth century", *Inozemni movy*, № 1, p. 11–15.

REFERENCES

---

1. *Nunan D.* (1991), *Language teaching methodology*, Hemel Hempstead: Prentice Hall International, UK.
2. *Richards J. C., Rodgers T. S.* (2014), *Approaches and methods in language teaching*, Cambridge Language Teaching Library, UK.
3. *Richards J. and Rodgers T.* (1982), "Method: Approach, design and procedure", *TESOL Quarterly*, № 16, p. 153–68.
4. *Richards J. and Rogers T.* (1986), *Approaches and methods in language teaching*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
5. *Krause C. A.* (1916), *The Direct Method in Modern Languages*, New York, USA.
6. *Littlewood W.* (1981), *Communicative Language Teaching*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
7. *Richards J.* (2006), *Communicative Language Teaching Today*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
15. *Kazachiner O.* (2014), Author's methods of teaching a foreign language, Kharkiv: Osnova, Ukraine.
16. *Kravchuk L.* (2011), "Historical development of methods of education of foreign languages in the second half of the XXth century", *Visnyk LDU BZhD*, № 5, p. 154–158.
17. *Legan V.* (2011), "To problem of methods of teaching foreign language", *Naukovyi visnyk Uzhgorodskogo natsionalnogo universitetu*. vol. 23, p. 72–74.
18. *Soshenko S., Kolomiyets B.* (2014) "Evolution of methods for teaching foreign language", *Pedagogichniy protsess: teoriya i praktyka*, vol. 1, p. 22–27.
19. *Kazachiner O.* (2014), Author's methods of teaching a foreign language, Kharkiv: Osnova, Ukraine.
20. *Kazachiner O.* (2014), Author's methods of teaching a foreign language, Kharkiv: Osnova, Ukraine.

21. *The Direct Method* (2011), available at: http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/13029/11/11_chapter%203.pdf
22. *Webster's New International Dictionary* (1934), 2nd edition, G. & C. Merriam Company, Publishers, USA.
23. *Nath Baiju K.* (2011), Direct method and translation method in teaching of English, available at: http://www.academia.edu/10886801/direct_method_and_translation_method_in_teaching_of_english
24. *Tamura E. T.* (2006), "Concepts on The Methodology of Teaching English", *The Economic Journal of Takasaki City University of Economics*, vol. 48, № 3, p. 169–188.
25. *Rao K. V.* (2004), *Methods of Teaching English*, Hyderabad: Neelkamal Publication, India.
26. *Methods and approaches of English language teaching in India*, available at: http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/20567/10/10_chapter%203.pdf
27. *Stieglitz G. J.* (1955), "The Berlitz Method", *Modern Language Journal*, vol. 39, № 6 (October), p. 300–310.
28. *Second Language Learning Methods – Direct Method* (2009), available at: <http://blog.innovativelanguage.com/2009/06/16/second-language-learning-methods-direct-method-berlitz/>
29. *Howatt A., Widdowson H.* (2004), *A History of English Language Teaching*, OUP Oxford, UK.
30. *Sumaiya P.* (2015), An experience of teaching English by using Direct Method and Grammar Translation Method, Department of English and Humanities, Brac University, Bangladesh.
31. *Nath Baiju K.* (2011), Direct method and translation method in teaching of English, available at: http://www.academia.edu/10886801/direct_method_and_translation_method_in_teaching_of_english
32. *Nath Baiju K.* (2011), Direct method and translation method in teaching of English, available at: http://www.academia.edu/10886801/direct_method_and_translation_method_in_teaching_of_english
33. *Brown H. D.* (2000). *Principles of language learning and teaching* (4th ed.). New York: Longman.
34. *Rao K. V.* (2004), *Methods of Teaching English*, Hyderabad: Neelkamal Publication, India.
35. *Harold B. Allen; Campbell R.* (1972), *Teaching English as a Second Language*, New York: McGowan-Hill, Inc., USA.
36. *Harold B. Allen, Campbell R.* (1972), *Teaching English as a Second Language*, New York: McGowan-Hill, Inc., USA.
37. *Rhalmi M.* (2017), *The Audiolingual*, available at: <http://www.myenglishpages.com/blog/the-audiolingual-approach/>
38. *Passov E.* (1991), *Kommunikativnyi metod obucheniya inoyazychnomu govorenuyu* [Communicative method of teaching speaking foreign language], Moscow, Russia.
39. *Richards J. and Rogers T.* (1986), *Approaches and methods in language teaching*, Cambridge: Cambridge University Press, UK.
40. *Arroway R.* (2016) "3 Fresh Ways to Use the Audio-lingual Method in Your Class", available at: <https://www.fluentu.com/blog/educator/audio-lingual-method/>
41. *Arroway R.* (2016) "3 Fresh Ways to Use the Audio-lingual Method in Your Class", available at: <https://www.fluentu.com/blog/educator/audio-lingual-method/>
42. *Passov E.* (1991), *Kommunikativnyi metod obucheniya inoyazychnomu go-*

voreniyu [Communicative method of teaching speaking foreign language], Moscow, Russia.

43. *Brown, H. D.* (2000). Principles of language learning and teaching (4th ed.). New York: Longman.